

Samarbeid med legesen

■ THOMAS SOLGÅRD SVENDSEN • Forskningsmedarbeider ved KORFOR, Stavanger

■ ANNE LILL MJØLHUS NJÅ • Forskningsmedarbeider ved KORFOR, Stavanger

I Stavanger brukes et legesenter som arena for forskning på motivasjon og kognitiv fungering ved alvorlige rusproblemer. Det gir fordeler for alle parter.

KORFOR (Regionalt kompetansesenter for rusmiddelforskning i Helse Vest), har i to år leid kontorer ved Nytorget legesenter i Stavanger. Nytorget legesenter består av syv leger, og flere av legene driver egen forskning og deltar i fagutviklingsarbeid. Legesenteret er lokalisert i et stort handlesenter midt i Stavanger sentrum, og har også et samarbeid med Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling, Psykiatrisk ungdomsteam og TIPS (Tidlig intervensjon ved psykose). Forskningsmedarbeiderne fra KORFOR sitter i samme lokaler som fastlegene ved legesenteret. KORFOR driver forskning og fagutvikling, nettverksbygging og undervisning på fagfeltet rus, og fungerer som en nettverksorganisasjon

som både initierer og deltar i prosjekter lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Tanken bak samarbeidet med Nytorget legesenter har vært todelt:

- å skape en tettere dialog med fastlegene når det gjelder tidligere intervensjon ved rusmiddelbruk hos pasientene ved legesenteret.
- å bruke Nytorget legesenter som en forskningsarena ved forløpsstudier som skal foregå over flere år.

Lavt frafall

Et av hovedprosjektene til KORFOR er Stayer-studien, en forløpsstudie som startet i mars 2012. Målet er å følge 250 mennesker med en avhengighet over flere år, med fokus på langtidsendringer knyttet til kognitiv fungering, motivasjon og tilfriskning. Vi ser spesielt på mønstrene for endring og tilfriskning, og på hvordan disse mønstrene kan påvirkes ved bruk av forskjellige typer intervensjoner. Vi har kontakt med deltakerne pr. sms/telefon hver

fjortende dag, og møtes for testing hver tredje måned. Slike typer studier er svært sårbare når det gjelder frafall, og vi har derfor brukt en del tid på å finne måter å holde denne lav på. I skrivende stund har studien et frafall på to prosent med 191 deltakere inkludert. Det lave frafallet kan skyldes flere faktorer, men vi tror blant annet at valg av arena for testing har vært viktig.

Et annet prosjekt KORFOR jobber med ved Nytorget legesenter er en klinisk legemiddelutprøving av medikamentet Naltrekson. I samarbeid med Senter for rus- og avhengighetsforskning, UiO (SERAF) er seks helseforetak i Sør-Norge engasjert i studien. Formålet med studien er å finne ut om intramuskulær naltrekson kan gi like god hjelp som dagens førstevalg i LAR til heroinavhengige personer som ønsker å forbli opioidfrie i en ettervernsperiode.

Pasientene som er med i studien blir fulgt opp av forskningsmedarbeidere ukentlig i lokalene våre ved Nytorget legesenter. At lokalene er i kjente og sentrale omgivelser gjør det lettere for våre pasienter å opp-

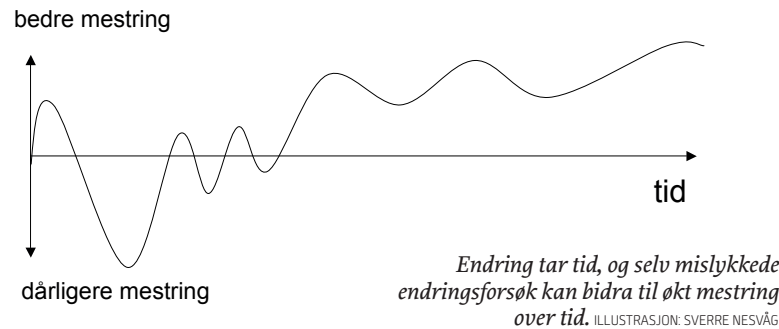
Et sentralt beliggende legekontor gjør det lettere for flere av deltakerne å møte til avtaler.

ILLUSTRASJONSFOTO: COLOURBOX

ter gir bedre forskning

Endringsforløp:

rettholde den nære kontakten med oss. For å kunne gjennomføre studien er KORFOR videre avhengig av tilgjengelig helsepersonell og deres kompetanse på laboratoriet. KORFOR kjøper derfor de nødvendige tjenesten av legesenteret.

Suksessfaktorer

Noen faktorer som har betydning for valg av arena når man skal jobbe med slike typer studier:

- **En kjent og sentral arena:** Kontorets syv fastleger har ca 9000 listepasienter. Det betyr at legesenteret er en kjent arena for mange av innbyggerne i byen. Det at kontoret ligger sentralt plassert, gjør det lettere for flere av deltakerne å møte til avtaler. Mange bor sentralt i Stavanger, og mange synes det er slitsomt å måtte benytte kollektivtransport når de skal testes.

- **Åpningstider:** Forløpsstudier har bedre muligheter til å lykkes hvis den ordinære kontortiden kan kombineres med fleksible møtetidspunkt. Mange av deltakerne har vanskelig for å forholde seg til samfunnets døgnrytme. Ofte er det etter klokken 12 de fleste avtaler skjer. Ved Nytorget legesenter kan vi benytte lokalene frem til klokken 23 hver kveld. Mange testrunder blir foretatt når kontoret er stengt for fastlegenes pasienter. Det fører til at flere kan møte til avtaler, slik vi ser det.
- **Det normale ved å være pasient på et legesenter:** alle er syke fra tid til annen. Det å besøke fastlegen har ikke det samme stigmaet knyttet til seg, som det å være rusavhengig på venterommet til for eksempel psykiatriske poliklinikker. Flere av deltakerne sier at det å sitte på venterommet sammen med «de vanli-

ge» pasientene er en befrielse i seg selv. Vi roper opp deltakeren på samme måte som fastlegen roper opp sine pasienter. Hvis deltakeren har problemer med å sitte i samme rom som mange andre mennesker, avtaler vi at vi henter pasienten ved legesenterets inngang, og følger vedkommende inn.

- **Forskningsmedarbeiderne får mulighet til å knytte tettere kontakt med fastlegene og personalet ved legesenteret:** Ved at vi samles i lunsjen og ved faglige internsamlinger, blir vi bedre kjent og kan dele kunnskap og erfaringer på en bedre og mer effektiv måte.

Samarbeidet mellom Nytorget legesenter og KORFOR har så langt vært en suksess. Det kan vi blant annet si ut fra det lave frafallet i studien. Mange faktorer spiller inn hvis slike studier skal bli vellykket, og forskningsmedarbeiderne befinner seg på mange arenaer også utenfor legesenteret. Eksempler på dette kan være fengsler, institusjoner, sykehus og hjemme hos deltakerne. Tanken er at deltakeren skal treffes der det passer henne eller ham best.

Ved at vår hovedarena vanligvis er Nytorget legesenter, mener vi å se at avtaler og samarbeid mellom flere instanser blir enklere, både for forskningsmedarbeidere, fastlegene og annet personale ved legesenteret.

Ønsker du å vite mer? Ta kontakt med Thomas Solgård Svendsen eller fastlege ved Nytorget legesenter Torgeir Gilje Lid.

- THOMAS.SOLGARD.SVENDSEN@SUS.NO
- GILJELID@GMAIL.COM